

5. LEKCIA: VZÁCNE SEMIENKA

Kľúčový verš: Ján 6,63

Kľúčový text: Mat 13,1-9.18-23

Odkazy: KP 16-41 (COL 31-61)

Metodické ciele: naučiť žiakov

Vedieť – Boh im dáva svoje slovo v hojnosti

Cítiť – vďačnosť, že Boh dáva svoje slovo každému

Odpovedať – dovoliť, aby Božie slovo pôsobilo v ich živote

Kľúčová myšlienka: Boh nám dáva svoje slovo štedro.

Príprava na vyučovanie

Stručný prierez lekcie

Roľník so synom siali na poli a rozprávali sa o podobenstve, ktoré Ježiš povedal v Galilei. Podobenstvo hovorí o rozsievачovi, ktorý sial na svojom poli, kde boli štyri odlišné druhy pôdy. Rozsievач sial všade, dokonca aj tam, kde bolo málo sľubné, že niečo vyrastie. Semienko predstavuje Božie slovo, ktoré je rozsievané všade, či je nádej, že sa tam zakorení, alebo nie.

Hlavná téma lekcie je MILOŠŤ

Boh je štedrý. Svoje slovo rozsieva všade a v hojnosti. Podobne ako semienko, ktoré má v sebe zakódované princípy fyzického rastu, Božie slovo má v sebe zakódované princípy duchovného rastu.

Obsah a časový harmonogram preberanej lekcie

	Časť lekcie	Čas	Aktivity	Potrebné pomôcky
	Privítanie			
1	Aktivity	10-15	Jedlo zo semien Semená a ja Hojnosť semien Je to v semienku	jedlá pripravené zo semien, balené semená rôzne druhy semien ovocie so semenami, nôž namočené veľké semená
*	Modlitby a chvály	10-15		kvetináč alebo krabicu, kúsky papiera vystrihnuté v tvare semien
2	Biblická lekcia	15-20	Predstavenie príbehu Výklad príbehu Štúdium Biblie	tri kópie scenára Biblia Biblia, Biblický komentár, papier, pero, ceruzka, kresliace potreby, hudobné nástroje, ovocie
3	Aplikácia lekcie	10-15	Úroda je istá	kópie s nákresom srdca, perá alebo fixky
4	Ako to odovzdať ďalej	10-15		kópie srdca, nožnice, lepidlo, semienka, pero

Doplňujúce informácie pre učiteľa

„Semenom predstavuje Božie slovo. Každé semeno má v sebe zárodok života, lebo je v ňom ukrytý život rastliny. Aj v Božom slove je skrytá životodarná moc... V každom prikázaní a v každom prísľube Písma svätého je Božia moc a Boží život... Kto nechvejne verí Božiemu slovu, prijíma skutočný život a črty Božej povahy.“ (KP 20; COL 38)

„Ježiš rád hovorieval o láske a veľkej milosti svojho nebeského Otca... Božia milosť môže pôsobiť len v srdci, ktoré je starostlivo pripravené prijať vzácne semeno pravdy.“ (KP 22.31; COL 40.50)

Keď žil Ježiš na tejto zemi, sialo i žalo sa ručne, podobne ako je to v niektorých častiach sveta dodnes. Roľníci začínali siať začiatkom októbra. Vďaka neskorým dažďom dozrelo obilie k žatve. V apríli mohla byť úroda zožatá. (The Book of Life, zv. 18, str. 46)

V Palestíne boli polia dlhé a úzke pásy. Zem medzi poliami sa používala ako chodník, po ktorom mohol prejsť ktokoľvek, kto potreboval prejsť cez pozemok. To mal Ježiš na mysli, keď hovoril o okrají cesty. (W. Barclay, The Gospel of Matthew, zv. 2, str. 58)

Priebeh vyučovacej hodiny

Privítanie

Privítaj žiakov a opýtaj sa, ako prežili týždeň, z čoho mali radosť alebo čo ich trápilo. Spýtaj sa ich, či sa niekto chce podeliť s ostatnými o to, čo získal pri štúdiu Biblie v minulom týždni. Zistil niekto, koľko zlata dala kráľovná zo Sáby Šalamúnovi alebo akú dlhú cestu prešla, aby sa s ním stretla?

Úvodná hra

Vyber hru, ktorá najlepšie vyhovuje potrebám a možnostiam tvojej triedy.

Jedlo zo semien

Potrebuješ: jedlá pripravené zo semien, balené semená

Popros niekoho z dospelých, aby ti pomohli pripraviť jedlá zo semien. Prines rôzne balené semená, napríklad búrske oriešky, slnečnicové semená atď. alebo nejaké jedlá zo semien, napríklad šošovicovú polievku, chlieb atď. Vedľa každého jedla daj suché semená, z ktorých bolo jedlo pripravené. Napríklad: sáčok šošovice, hrach, pšenicu vedľa krajca chleba atď. Daj žiakom čas, aby mohli jedlá ochutnať.

Hodnotenie pomocou otázok

Povedz: **Niektoré jedlá, ktoré jeme, sú z celej rastliny. Viete mi povedať názov rastliny, ktorú jeme?** (napr. zeler, hlávkový šalát...) **Niektoré jedlá sú z koreňa lebo hľúz. Viete mi uviesť príklad?** (zemiaky, mrkva, repa...) **Čo majú spoločné jedlá, ktoré tu dnes máme?** (Všetky sú zo semien.) **Ktoré jedlá zo semien máte najradšej? Čo si myslíte, prečo Boh stvoril toľko druhov potraviny?** (Aby sme to mali pestré.) **Naša dnešná lekcija je o podobenstve, ktoré Ježiš povedal o semenách. Povieme si, čo chcel Ježiš semienkami predstaviť. Zistíme, že**

Boh nám dáva svoje slovo štedro.

Semienka a ja

Potrebuješ: rôzne druhy semien

Priprav si rôzne druhy semien, aby si ich žiaci mohli pozrieť, ovoňať a možno aj niektoré ochutnať. Nech tam sú semená, ktoré sa jedia i nejedia, veľké i malé. Daj im čas, aby mohli rôzne semená vyskúšať. Povedz im, aby si vybrali jedno semeno, ktoré ich bude predstavovať a sadli si do kruhu a semeno držali v rukách. Povedz: **Pôjdem okolo vás a každý mi vysvetlí, prečo si vybral práve to svoje semienko. Ja začnem. Ja som si vybral semienko, ktoré ma predstavuje preto, že Viem, že sa trochu podobám na toto semienko.** Keď to povie každý žiak, úlohu zhodnoť podľa otázok.

Hodnotenie pomocou otázok

Povedz: **Viete mi povedať nejaký iný spôsob, čím sa ľudia môžu podobáť semenám? Prečo všetky semená nemajú rovnakú veľkosť a tvar?** (Počkaj na odpovede; musia byť odlišné kvôli miestu, na ktorom budú rásť atď.) **Dnes budeme hovoriť o podobenstve, ktoré raz povedal Ježiš. Rozdiel je v tom, že semená v Ježišovom podobenstve nebudú predstavovať ľudí, ale Božie slovo. Naša kľúčová myšlienka znie:**

Boh dáva svoje slovo štedro.

Hojnosť semienok

Potrebuješ: ovocie so semenami, nôž

Prines ovocie, ktoré má veľa semien (napr. kiwi, melón, hurmikhaki). Ovocie rozkroj pred žiakmi a ukáž im semienka, ktoré sú skryté vo vnútri. Spýtaj sa, kto by sa pokúsil odhadnúť, koľko semien je v tomto kúsku ovocia. Spýtaj sa: **Ak zasadíme jedno z týchto semien, koľko /melónov alebo kiwi/ nám vyrastie z tejto rastlinky?** (Počkaj na odpovede.) **Čo si myslíš, prečo je tak veľa semien v jednom kúsku ovocia?** (veľa semienok nevzide, nezakorení sa...) **Dnes budeme hovoriť o tom, že semienka sú prirovnané k Božiemu slovu. Čím sa môže semienko podobat' Božiemu slovu?** (mnoho výťažkov Biblií, rozličné jazyky sú ako rozlične vyzerajúce semienka atď.) **Naša kľúčová myšlienka dnes znie:**

Boh dáva svoje slovo štedro.

Je to v semienku

Potrebuješ: namočené veľké semená

V jeden deň vopred daj do vody veľké semená, napríklad veľkú fazuľu. Ráno ich vyber z vody a vysuš. Do začiatku hodiny ich zabaľ do vlhkej handričky. Namoč ich toľko, aby každý žiak mohol mať jedno semienko.

Rozdaj ich žiakom a povedz: **Opatrne ich rozpoľte alebo otvorte. Pozrite sa na malú rastlinku, ktorá svedčí o tom, že semienko začalo pučať.** (Asistujte tým, ktorí potrebujú pomoc.)

Hodnotenie pomocou otázok

Zdvihni semienko a spýtaj sa: **Čo musím urobiť, aby toto semienko vyrástlo? Môžem mu prikázať, aby rástlo?** (Nie.) **Môžem mu niečo sľúbiť, že sa budem oň dobre starať alebo sa mu nejako vyhrážať?** (Počkaj na odpovede.) **Máte pravdu. Je to naozaj smiešne. Ak semienko dáte do vody, začne rásť. Rast je vlastne v ňom. Je to niečo prirodzené. Dnešný príbeh je o tom, že Božie slovo je ako semeno. Zistíme, že duchovný rast je ukrytý v Božom slove podobne, ako je telesný rast ukrytý v semienku.**

Naša kľúčová myšlienka je:

Boh dáva svoje slovo štedro.

Modlitby a chvály

(môžeš ich zaradiť aj v inej časti hodiny)

Spoločenstvo

Pripomeň žiakom radostné, ale aj smutné udalosti, o ktorých ti povedali na začiatku hodiny. Ak ti dovolili, podel sa o niektoré zvláštne poznatky z ich štúdia Biblie počas týždňa. Spomeň tiež narodeniny alebo výnimočné udalosti. Všetkých srdečne a milo privítaj.

Pieseň

Zaspievajte si pieseň *Úžasná milosť* (alebo niektorú inú o Božej milosti).

Modlitba

Potrebuješ: kvetináč alebo krabicu, kúsok papiera vystrihnuté v tvare semien

Žiaci nech napíšu svoje prosby na malé kúsok papiera vystrihnuté v tvare semien, ktoré potom dajú do kvetináča alebo krabice ozdobenej kresbami kvetín a semien.

Vyzi deti k modlitbe - buď nech sa pomodlí každý sám alebo popros jedného dobrovoľníka, ktorý vysloví prosbu za všetkých. V týždni nech sledujú, ako Boh odpovie na ich prosbu. Tento postup opakujte v priebehu celého ďalšieho mesiaca.

Biblická časť lekcie

Predstavenie biblického príbehu

Potrebuješ: tri kópie scenára

Pripravený scenár rozdeľ žiakom tak, aby mali čas sa naň pripraviť.

Scenár:

Anna: Ahojte! Nevieam, ako dlho sa budem môcť s vami rozprávať, pretože sa blíži búrka.

Ivan: Ahoj Anna! U nás bolo ešte krásne počasie.

Zuzka: Anna, teba niečo trápi?

Anna: Vieš, u nás sa ešte neskončila žatva. Ak príde veľká búrka, zničí úrodu a potraviny budú oveľa drahšie.

Ivan: Aj u nás sú potraviny drahé. Je strašné sucho. Bez dažďa obilie nerastie.

Zuzka: Ja som čítala, že v niektorých krajinách trvá sucho aj niekoľko rokov.

Ivan: Tam sa naozaj ťažko žije. Anna, aké plodiny sa pestujú u vás?

Anna: Čo si myslíš, že som nejaká farmárka? Počula som hovoriť o obilí, kukurici, fazuli a čo ja viem, čo ešte.

Zuzka: Hm... Fazuľu mám veľmi rada. Normálne som vyhladla. Idem si niečo dať.

Ivan: Ty si vždy hladná, Zuzka!

Anna: Vy máte záhradu, Ivan?

Ivan: Len takú malú. A vy?

Anna: Otec má malú záhradku za domom. Rád sa o ňu stará.

Ivan: Náš pes sa stará akurát o to, aby u nás nič nevyrástlo!

Anna: Vyzerá to tak, že váš pes potrebuje ísť na výcvik. Alebo chcete urobiť psa záhradníkom?

Hodnotenie pomocou otázok

Povedz: **Dnešná lekcija je o podobenstve, ktoré Ježiš povedal o rozsievачovi, ktorý sial tak, ako sa vtedy sialo. Uvidíme, či prídete na to, čo Ježiš chcel, aby jeho nasledovníci pochopili.**

Výklad biblického príbehu

Potrebuješ: Biblia

Ak je to možné, chodte von. Ak nie, urobte nasledovné aktivity v miestnosti. Povedz žiakom, že si chcete toto podobenstvo zaktualizovať. Popros dobrovoľníkov, ktorí budú hrať tieto úlohy: rozsievачa, semená, vtákov, skaly, slnko a trnie. Popros týchto žiakov, aby predvádzali to, čo bude jeden žiak-dobrovoľník čítať z Biblie. Začni takto: **Je nádherný deň. Ježiš ide okolo Galilejského jazera. Jeho dvanásť učeníkov, pravdaže, s ním. Ľudia v zástupe sa strkajú, pretože každý chce dobre vidieť tohto zvláštneho učiteľa. Chorí sa tlačia dopredu v nádeji, že Ježiš ich uzdraví. Tlačnica je taká veľká, že Ježiš sa musí napokon zastaviť. Niečo povie Petrovi a Andrejovi a skočí do ich rybárskej loďky. V dave počuť, ako ľudia začnú nariekať, pretože si myslia, že Ježiš chce odísť. Nepustia sa však krížom cez jazero, ale odplávajú len trochu od brehu a spustia kotvu do plytčiny. Ježiš sa pozrie na nížiny okolo Genezareta a všimne si roľníka, ktorí pracuje na poli. Ukáže naňho a všetci, ktorí stoja na brehu, sa otočia, aby ho videli. Ježiš hovorí:** Popros dobrovoľníka, aby prečítal Mat 13,3-9.

Hodnotenie pomocou otázok

Spýtaj sa: **Čo si myslíte, ako sa cítili ľudia, ktorí Ježiša počúvali? (boli zvedaví, šťastní...)**

Prečo sial rozsievач všade, aj tam, kde nič nevyrastie? (Bolo to náhodné; chcel dať príležitosť...)

Prečítaj Luk 8,11: „**Semeno je Božie slovo.**“ **Čo si myslíš, čo Ježiš chcel, aby pochopili z tohto príbehu? (že je veľkorysý, štedrý, svoje slovo rozsieva všade bez ohľadu na to, aká je tam pôda)**

Zopakujme si kľúčovú myšlienku:

Boh dáva svoje slovo štedro.

Štúdium Biblie

Potrebuješ: Biblia, Biblický komentár, papier, pero, ceruzka, kresliace potreby, hudobné nástroje, ovocie

Zaobstaraj si potrebný materiál. Možnosti napísať na tabuľu. Povedz žiakom, že môžu pracovať individuálne, alebo spolu ako skupina.

Námet 1 – O tomto podobenstve napíšte báseň.

Námet 2 – Nakreslite papierovú zástavku, na ktorej bude kľúčový verš a kresba na námet z podobenstva.

Námet 3 – Vymyslite a napíšte originálne podobenstvo o Božej milosti. Námet čerpajte zo súčasného života.

Námet 4 – Zložte pieseň, v ktorej oslávite Boha za dar jeho slova.

Námet 5 – Zamyslenie „Ježiš, Božie slovo“. Budte pripravení vysvetliť, ako Ján 1,1.2.14 aplikovať na podobenstvo o rozsievачovi.

Námet 6 – Spočítajte semená v jednom kuse ovocia. Odhadnite, koľko kusov ovocia narastie na jednom strome. Skúste uhádnuť, koľko semien by bolo v ovoci na jednom strome.

Námet 7 – Použite svoju predstavivosť a skúste vyjadriť myšlienku, že Boh nežiada rýchle ovocie (výsledky). Vie totiž, že rast si vyžaduje čas.

Daj žiakom čas, aby mohli pracovať.

Hodnotenie pomocou otázok

Povedz: **Keď sa toto podobenstvo študuje, často je to tak, že dôraz sa kladie na štyri druhy pôdy, na ktoré semeno padne. Dnes sa sústreďme na to, že Boh rozsieva svoje slovo všade. Čo ste sa naučili o Bohu dnes z tohto podobenstva? (že je štedrý, svoje slovo dáva každému...) Zopakujme si spolu náš kľúčový verš: „Slová, ktoré vám ja hovorím, sú duch a sú život.“ (Ján 6,63)**

Ako znie kľúčová myšlienka?

Boh dáva svoje slovo štedro.

Aplikácia lekcie

Úroda je istá

Potrebuješ: kópie s nákrešom srdca, perá alebo fixky

Povedz: **Dnes sme sa naučili, že Boh je štedrý, dáva svoje slovo každému, dokonca aj tým, ktorí nevyzerajú nádejne.**

Spýtaj sa: **Ako dlho trvá semienku, kým z neho vyrastie veľká rastlina alebo strom?** (niektorému niekoľko dní, niektorému týždne, niektorému roky)

Ktoré rastliny rastú veľmi rýchlo? (Počkaj na odpovede.)

Ktorým rastlinám trvá dlho, kým vyrastú? (Počkaj na odpovede.)

Povedz: **Ďalšia vec, ktorú sa môžeme naučiť z tohto podobenstva je, že Boh je trpezlivý. Nečaká, že ovocie príde rýchlo. Vie, že rast si vyžaduje čas. Boh seje semienka svojho slova do nášho srdca. Čo máme urobiť my? (Byť trpezlivý a nechať ich rásť.) Aká je naša kľúčová myšlienka?**

Boh dáva svoje slovo štedro.

Rozdaj žiakom vystrihnuté papierové srdiečka. Povedz im, aby do srdca napísali vetu: „Boh zasial do môjho srdca svoje slovo a ja mu dovoľm rásť.“ (alebo niečo podobné) Nech si tento papier vložia do svojej Biblie alebo dajú na nejaké nápadné miesto doma.

Ako to odovzdať ďalej

Potrebuješ: kópie srdca, nožnice, lepidlo, semienka, pero

Priprav si kópie srdca s nápisom. Žiaci nech si ho vystrihnú a nalepia semienka do srdca. Pomocou lepidla môžu do srdca napísať svoje meno a nasypať semienka, ktoré sa prilepia. Každý môže urobiť niekoľko takýchto srdc. Po ukončení ich môžu rozdať členom zboru.

Záver

Modli sa za žiakov, chváľ Boha za to, že nám štedro dáva svoje slovo a popros ho, aby viedol žiakov pri štúdiu počas nasledujúceho týždňa.